

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-824

16.11.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Råteskade – skade oppstått i forsikringstiden?

Sikrede tegnet forsikring hos foretaket i januar 2021 og meldte om vannskade på gulv i boden i april 2021. Foretaket dekket skaden og utbetalte kontanterstatning i mai 2021. Sikrede henvendte seg på nytt til foretaket i april 2023, da det ble oppdaget løse fliser og råteskader på rupanel i forbindelse med utbedring av skaden. Takstmann konkluderte med at råteskaden hadde pågått i minst to år, mens en analyserapport viste en utviklingstid på ca. tre–fem år. Sikrede anførte at avdekket råteskade var dekningsmessig under forsikring. Foretaket anførte på sin side at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort at skaden hadde oppstått i forsikringstiden. Nemnda kom til at deler av råteskaden hadde utviklet seg i foretakets ansvarstid, og at foretaket var ansvarlig for denne delen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for råteskader på bygning.

Sikredes forsikring har følgende vilkår for råte:

Råte og skadeinsekter dekker:

- Skade på bygning (nedbryting av materialer) som skyldes råtesopper og treødeleggende insekter

Råte og skadeinsekter dekker ikke

- Bekjempelse av aktivitet som starter før avtalen begynte å løpe og heller ikke bekjempelse av aktivitet etter at forsikringen har opphørt, selv om aktiviteten starter i forsikringstiden.

- Den del av skade på bygning som utviklet seg før avtalen begynte å løpe, og heller ikke for skadeutvikling etter at forsikringen har opphørt.

Sikrede har hatt løpende boligforsikring hos Gjensidige Forsikring (heretter foretaket) fra 11.1.21.

Sikrede meldte 13.4.21 om vannskade på gulv i boden. Foretaket aksepterte 7.5.21 skaden som en plutselig hendelse som inntraff i forsikringstiden og utbetalte kontanterstatning på bakgrunn av en skaderapport innhentet 14.4.21 fra takstmann P. Ved avdekking av større skadeomfang sendte foretaket revidert kontantoppgjør i brev 27.5.21, i tillegg til dekning for ekstra strømforbruk i brev av 17.11.21.

Sikrede henvendte seg 15.4.23 på nytt til foretaket etter at det ble oppdaget løse fliser og råteskader på rupanel. Foretaket rekvirerte takstmann P. til å foreta ny befaring, samt sende råteprøve til firma M.

Skaderapport 4.5.23 fra takstmann P hadde følgende oppsummering:

Oppsummering

FT startet utbedring etter forrige skade og oppdaget at fliser løsnet fra veggen da servant skap ble fjernet. Bak fliser er det gips og rupanel. Råteskader på rupanel har pågått over tid. For å få dette omfanget på råte

må skaden ha pågått i minst 2 år.

Det hitsettes videre fra firma M. sin analyserapport av 9.6.23.

4. Aldersvurdering av skaden

Alle råtesopp-skader er utviklingsskader, og en nøyaktig aldersvurdering av et soppangrep kan derfor være vanskelig. Skal man si noe sikkert om utviklingsforløpet av en råtesopp-skade må man sette sammen informasjon om bl.a. treverkets råtestruktur, skadeårsak, evt. forandringer av konstruksjonen samt opplysninger om tidligere skader/skadeutbedring.

For at trematerialer skal bli brutt ned slik denne prøven viser kreves det en utviklingstid på ca. 3-5 år. For å vite om skaden har utviklet seg over enda lengre tid må man avdekke badevegg (eventuelt gulv) videre, dersom det er trematerialer i oppfuktede konstruksjoner.

Foretaket konkluderte på grunnlag av rapportene med at råteskaden hadde oppstått før forsikringen ble tegnet i foretaket.

Sikrede var uenig i avgjørelsen og anga følgende 23.5.23:

I takstrapport står det følgende: For å få råteskader må det ha pågått i mere enn 2 år. Dette beskriver ingenting om hvor lenge lekkasjen har pågått. Det kan ha vært lekkasje her helt siden 2008 for vi vet. Umulig å si når lekkasjen har startet. Jeg hadde forsikring i Gjensidige fra 2008-2013. If forsikring fra 2013-2016. Codan forsikring fra 2016-08.02.2021. Gjensidige igjen fra 08.02.2021 til i dag Som de andre forsikringsselskapene sier, umulig å si eksakt når lekkasjen har startet. Den kan ha startet når jeg var forsikret i gjensidige fra 2008 til 2013 for alt vi vet. Dette er deres ansvar å rydde opp i! Jeg sender nå denne saken til klagenemnda i finansstilsynet!

Sikrede meldte saken inn til Finansklagenemnda den 13.6.23.

Sikrede krever dekning for råteskader. I takstrapporten står det at råteskader har pågått i mer enn to år, men den sier ingenting om hvor lenge lekkasjen har pågått. Det er umulig å fastsette når lekkasjen startet, og det er foretaket som har ansvar for å rydde opp i dette.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden inntraff før forsikringen ble tegnet. Det er kravstiller som må dokumentere at skaden har oppstått på en slik måte at den omfattes av forsikringen. På bakgrunn av rapporter innhentet fra takstmann P. og firma M. finner ikke foretaket det tilstrekkelig sannsynliggjort at skaden har oppstått i forsikringstiden.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for råteskader.

Sikredes forsikring omfatter "Skade på bygning (nedbryting av materialer) som skyldes råtesopper og treødeleggende insekter". Utgangspunktet er at foretaket kun er ansvarlig for et forsikringstilfelle (her skade på bygning) som inntreffer i forsikringstiden, jf. HR-2020-1262-A og også FinKN 2020-690 og 2022-923

Vilkårene sier imidlertid at forsikringen ikke omfatter:

- Den del av skade på bygning som utviklet seg før avtalen begynte å løpe, og heller ikke for skadeutvikling etter at forsikringen har opphørt.

Nemnda forstår dette slik at foretaket er ansvarlig for den del av skaden som utviklet seg i løpet av forsikringstiden, jf. for så vidt FKN 2010-097.

Skaderapporten av 4.5.23 angir at råteskadene på rupanel har "pågått over tid", og "for å få dette omfanget på råte må skaden ha pågått i minst 2 år". I analyserapporten datert 9.6.23 slås det videre fast at "for at trematerialer skal bli brutt ned slik denne prøven viser kreves det en utviklingstid på ca. 3-5 år". Selv om rapportene ikke stadfester når råteskaden startet, tilsier de at utviklingen begynte tidligst for tre år siden.

Sikrede har hatt forsikring i foretaket siden 8.2.21. Råteskaden startet mellom ett og tre år før tegning. Selv om ikke hele råteskaden har utviklet seg i forsikringstiden, forstår nemnda rapportene slik at deler av skaden har gjort det, og da har sikrede krav på å få erstattet den delen av skaden som har utviklet seg i foretakets ansvarstid. Foretaket har imidlertid bare ansvar for å dekke den skadeutviklingen som har oppstått i forsikringstiden, jf. bl.a. FinKN 2022-441. Nemnda har ikke grunnlag for å ta stilling hvor stor del av skaden dette dreier seg om.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) Hege Sundby (forbrukerrepresentant).